

POSTANOWIENIE

Dnia 7 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z wniosku E.L. i J.L.
przy uczestnictwie M.P., J.S. i K.S.
o stwierdzenie nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 7 sierpnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki M.P.
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 11 lutego 2019 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od uczestników M.P. na rzecz wnioskodawców E.L. i J.L. solidarnie kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W sprawie o stwierdzenie nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie na skutek apelacji Wnioskodawczyni postanowieniem z 11 lutego 2019 r. Sąd Okręgowy w K. w pkt 1. zmienił zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego w C. w ten sposób, że nadał mu treść „I- stwierdzić, że J.L. syn A. i M. i E.L. córka J. i K. nabyli z mocy prawa z dniem 01 stycznia 2000 roku przez zasiedzenie na prawach ustawowej wspólności majątkowej i na rzecz każdorazowego właściciela nieruchomości składającej się z działki ewidencyjnej [...] położonej w G. gmina A., dla której Sąd Rejonowy w C. prowadzi księgę wieczystą [...], służebność

przechodu i przejazdu szlakiem drożnym biegnącym od ulicy F. w G. przez działkę [...]2, dla której Sąd Rejonowy w C. prowadzi księgę wieczystą [...], obejmującym powierzchnię 0,0063 ha i oznaczonym na mapie sporządzonej 20 lipca 2018 roku (l.ks.rob. [...]) przez biegłego sądowego inż. K.M. linią czerwoną między punktami 10-11-16-30-32- 33-31-18-12-9-10”, oraz w pkt II. I III. zmienionego postanowienia, także w pkt 2-4 postanowienia Sądu Okręgowego orzekając o kosztach postępowania.

Od powyższego skargę kasacyjną wniosła uczestniczka M.P., zaskarżając postanowienie Sądu Okręgowego w K. w całości. W ocenie Skarżącej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadnia występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj. art. 292 k.c. i rozstrzygnięcia: 1) czy koleiny w które wysypuje się żwir świadczą o utwardzeniu drogi w rozumieniu art. 292 k.c. czy też przeciwnie, że szlak nie jest utwardzony, 2) czy w postępowaniu o stwierdzenie zasiedzenia służebności Sąd może orzekać poza stanowcze żądanie stron co do daty rozpoczęcia biegu zasiedzenia. Ponadto w przekonaniu Skarżącej niniejsza skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, co stosownie do treści art 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. może stanowić samodzielną podstawę do jej przyjęcia do rozpoznania. Skarżąca wniosła ponadto o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego na jej rzecz od wnioskodawców i pozostałych uczestników.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Wnioskodawcy wniesli o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania, w razie przyjęcia - o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zasługuje na uwzględnienie.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne

zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach rozpoznania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (tzw. przedsądu) bada wyłącznie wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Odwołanie się we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania do przesłanki wymienionej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie*, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności orzeczenia z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami albo jego wydania w wyniku oczywiście błędnej, widocznej bez głębszej analizy prawniczej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Natomiast skarżący przedstawiając jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” powinien wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia. (zob. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, a także z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Skarżąca ponadto sama wskazuje, że w świetle dotychczasowego orzecznictwa Sądu Najwyższego ustalenie skutku w postaci nabycia prawa rzeczowego w drodze zasiedzenia może nastąpić w innej dacie, niż oznaczona w orzeczeniu sądu I. instancji. Tym bardziej zatem wymaga to ustalenia daty, od której bieg zasiedzenia się rozpoczął. Ponadto Skarżąca nie wskazała wystarczającej argumentacji stanowiącej profesjonalny wywód prawniczy dla umotywowania wniosku w zakresie przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W szczególności nie zwróciła uwagi na fakt, iż w dotychczasowym orzecznictwie kwestia rozumienia pojęcia „trwałego i widocznego urządzenia” w rozumieniu art. 292 k.c., w tym w przypadku istnienia kolejin drogi utwardzonych żwirem, była

przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego (zob. w szczególności wyrok Sądu Najwyższego z 11 maja 2000 r., sygn. akt I CKN 273/00, niepublikowany).

W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, iż wskazanie przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia zagadnienia o charakterze abstrakcyjnym wraz z argumentami prowadzącymi do rozbieżnych ocen prawnych, wykazania, że nie zostało ono rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych podobnych spraw, przyczyniając się do rozwoju prawa (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

W przypadku powołania przesłanki potrzeby wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów w uzasadnieniu skargi należy przedstawić takie rozbieżności i wykazać, że przepisy je wywołujące nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowej judykaturze sądowej.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia tych wymagań. Nie występuje wbrew twierdzeniu Skarżącej przesłanka istotnego zagadnienia prawnego czy też potrzeby wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (które to przesłanki są w skardze kasacyjnej wskazane łącznie), bowiem zagadnienie wskazane we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej zostało rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie, a ponadto Skarżąca nie uzasadniła w tym zakresie wniosku w sposób wymagany od profesjonalnego pełnomocnika.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. oraz art. 13 § 2 k.p.c.

jw